

Føroyaskar fyritøkur skuffaðar av oljuvinnuni



Mynd: Jan Mortensen, stjóri fyri Vinnuhúsið, legði á oljuráðstevnuni fram úrslitið av einari frágreiðing, sum Vinnuhúsið hefur staðið fyrir. Hini á myndini eru Malan Johansen og Magni Arge

Mynd: Jens Kristian Vang

Bert 12% av føroysku fyritøkunum hava fingeð fulla úrtøku burturúr oljuvinnuni í Føroyum. Vinnuhúsið hefur gjort eina kanning, sum kannar eftir, hvat føroyaskar fyritøkur hava fingeð burturúr oljuvinnuni. Enn eru trøimi ikki heilt voksin inn í himmalin

OLJURÁÐSTEVNA

Heri á Rógví

Tann fyrsti av teimum seks, sum skuldu siga eitt sindur um luttokuna hjá føroyaskum vinnulívi í oljuvinnuni, var Jan Mortensen, stjóri fyri Vinnuhúsið hjá Føroya arbeidsgævarafelag.

Hann bygdi sína framlogu á eina kanning, sum Vinnuhúsið hefur gjort. Kanningin byggir á spurningar í sambandi við luttokuna hjá føroyaskum virkjum í oljuvinnuni í Føroyum.

Spurnarbløð vórðu send út til 72 fyritøkur. 45 av hesum somu fyritøkum ella 63% svarað spurnarblaðnum frá Vinnuhúsini. Hetta sigur so mikð sum, at tey, ið svaraðu, kansas ikki gevra eina fullføggjaðu mynd, men eru ein hamprugum umboðan.

Leys svør

Av teimum 45 fyritøkunum hava 30 latið oljuvinnuni útbúnað ella vørur. Tann störsti parturin av fyritøkunum hava latið heilsólvu-voru og tænastur. Tann störsti parturin av hesum veitingum fara til stóru veitarinar hjá oljufelögum, og eitt sindur minni fer til oljufelagini sjálvi. Til spurningin um, hvussu tað gekk við at fara í holt við oljuvinnuna. 40% av haldla, at tað gekk væl. Hinvegin sige 17%, at tað gekk ikki væl. Tann störsti parturin, 43%, sige, at tað gekk soleiðis nøkulunda. Tað er torfot at sige jüst hvat, ið hetta sigur. Spurningurin er rímliga leysur, og spurningartekin kunnu setast við, hvat störsti parturin, sum hefur svarað rímliga væl meinan við hesum. Tað er sjálv sagt beryt, ið hava tilkið lut í oljuvinnuni, sum hava svarað hesum spurninginum.

Kanningin sprýr eisini, hvørjum fyritøkurnar hava havt trupulleikar av. Størstu trupulleikararnir hjá fyritøkunum hava verið við útlendskari kapping og sam-skifti. Tað okið, sum føroyaskar fyritøkur hava staðið seg best sambergt kanningini, er innanfyri competence ella förelaka. Allar fyritøkurnar vórðu spurdar henda spurning.

Góðska og Heilsa og umhvørvi hava givit fyritøkunum eitt sindur av

trupulleikum. Størsti parturin av trupulleikunum koma undir bólkin eitt sindur av trupulleikum ella nögvir trupulleikar.

Ivasamt

Ein lítil triðingur av teimum føroyasku fyritøkunu, sum hava verið við at veita til oljuvinnuna, hava latið fyrir yvir eina millón krónur. 37 % av fyritøkunum hava latið vørur, tænastur, og annað fyrir undir hundrað-tusund krónur, og 23 % hava latið fyrir millum hundraðtusund og fimm-hundraðtusund krónur. Á ráðstevnuni varð tað eisini ført fram af einum oljufelag, at umsetningurin í millum føroyaskar fyritøkurnar hevdi verið ógvuliga stórrur, men hetta er eftir óllum at doma smábýtt.

Omanfyrinevnda svar ger tað kansas eisini lettari at skilja tann næsti spurningin í róðini. Spurninguri ljóðar, um fyritøkurnar hava fingeð tað, ið tær hóvdu væntað burturúr oljuvinnuni. Tær 45 fyritøkurnar gevra eina ikki stórvægis positiva mynd. 12% havi fingeð tað burturúr, ið tær hóvdu væntað sær, áðrenn oljuvinnan kom til landið. 24% sige harafturímöti beinleidiðs nei til spurningin, um hefta nýggja ævintyrið gav teimum tað, ið tær hóvdu miðja ímöti. Tann stóri parturin, 64%, verða samlaði undir tí allysandi svar-

num: To some extent ella eitt sindur.

Bryggjukanturin

11 av teimum 45 fyritøkum sige beinleidiðs eisini, at lóggávum um, at alt skal um føroyiskan bryggjukant hevur als ongan týdning havt. 22 fyritøkurnar meta hetta lógarverk hava havt sera stóran týdning, og hinrar 12 liggja einastaðni mitt í millum. Fyritøkurnar hava heldur einki gott at bera lóggávuni, tå ið tað verður spurt, um hetta hevur økt um teirra förelíka og móglileikan. Ein meirilutur av fyritøkunum, ið tóku lut kanningini, sige, at lógin hvørki hevur betra um teirra móglileikar heldur ikki teirra eigna förelíka. Hinvegin vilja so at sige allar fyritøkurnar varðveita lógarregluna um bryggjukantin.

Tað stutta av tí langa má vera, at trøini kansas ikki heilt náddu vegin fram niðan í himmalin í hesum umfarinum. Hvussu framtíðin háttar verður sjálvandi spennandi at vita.



Í tí jarðfrøðiliga ökinum, ið Føroyar eru partur av, væntar Richard F.P. Hardman i Vikinga grøvini högrumegin

Richard Hardman, oljuserfrøðingur:

Týdningarmi at vera við frá

Ein av fremstu serfrøðingunum hjá Amerada Hess, Richard Hardman, tosaði á oljuráðstevnu m.a. um, hvussu teir hava valt at satsa upp á Føroyar. Hann segði seg vera ógvuliga fegin um úrslitið higartil

oljufelag metur um vågar og hvussu felögini so avgera, um leitingin skal fara fram ella teir skulu broyta ætlan.

Vági

Richard Hardman greiddi í sinari róðu frá, at tað voru tveir hóvðulsutlir, sum mann leggur dent á í einari oljuleiting. Tað er kostnaðurin og óvissan. Við at gera kanningar og roydunarborringar, so minkar tað sjálvandi eitt sindur um óvissuna, men hækkar samstundis um kostnaðin. Hann greiddi frá, at Føroyar enn voru eitt rættilegda óvist øki. Í løtuni verða fleiri og fleiri boringar gjørdar, soleiðis at óvissan spakuliga minkar, men hinvegin hækkar kostnaðurin ju almikið.

OLJURÁÐSTEVNA

Heri á Rógví

Richard F. P. Hardman er rættilegda kendur í Føroyum. Hann hefur í longri tikið aktivt lut í oljuleiting og oljuvirksemi undir Føroyum eins og hinumegin markið. Hann hefur umboðad Amerada Hess í Føroyum, har hann starvast sum ráðgevið. Hann hefur 40 ára royndir innanfyri oljuvinnu, og hann situr eisin í fleiri nevndum í Bretlandi. Á oljuráðstevnu var hann ein av teimum sokallaðu Key-note Speakers, sum fingu eitt sindur meira av tólf til tosa enn hinir róðararnir.

Róðan hjá Richard Hardman bar heitið Handling Exploration Risk. Sum navnið eisin sigur, so snúði ein stóri partur av hansara róðu seg um, hvussu eitt

Amerada Hess nýtir árliga milliardir av krónum til leitingar eftir olju og roydunarborringar. Tað er



Iardman ikki at finna eins nögyva í olju og

íkið á byrjan

Sjálvandi ógvuliga ymiskt, hvussu úrsliðið verður, men tað er ógvuliga vanligt, at brunnar eru tómir fyrir olju. Eisin kemur tað fyrir, at hendar oljan ikki kann fáast upp, eitt nū orsakað av goymslugrýtinum.

Hjá einum oljufelag sum Amerada kann kostnaður, tā ið tað er klárt til að fara undir boring hava samlað til upp ímóti einari milliard dollarar, vístí Richard Hardman á. Tað kann eisini taka upp ímóti 10 árum ella meira frá tí byrja verður við kanningum til til ein gevandi framleiðslufasa kann fara ígongd.

Íkki so nögy olja

Í teirri sera áhugaverdu røðuni hjá Richard Hardman, greiddi hann eisini eitt sindur frá, hvussu tað jarðfröðiliga hekk saman við Føroyar og hjá Hettlandi. Brunninrar við Hettlandi vóru eisini teir, sum fingu oljufelögini at leita við okkar leiðir.

Hann greidd frá, at teir eftir tær seismisku-kanningarnar vóru rættilig vel nögdir og spentr. Tær vístu, at her væl sagtans kundi vera olja. Ætlaðu boringarnar góvu ikki heilt tað úrsliðið, sum teir hovdva væntað, tā ið teir fyrir tað nögyva raktu seg í sand.

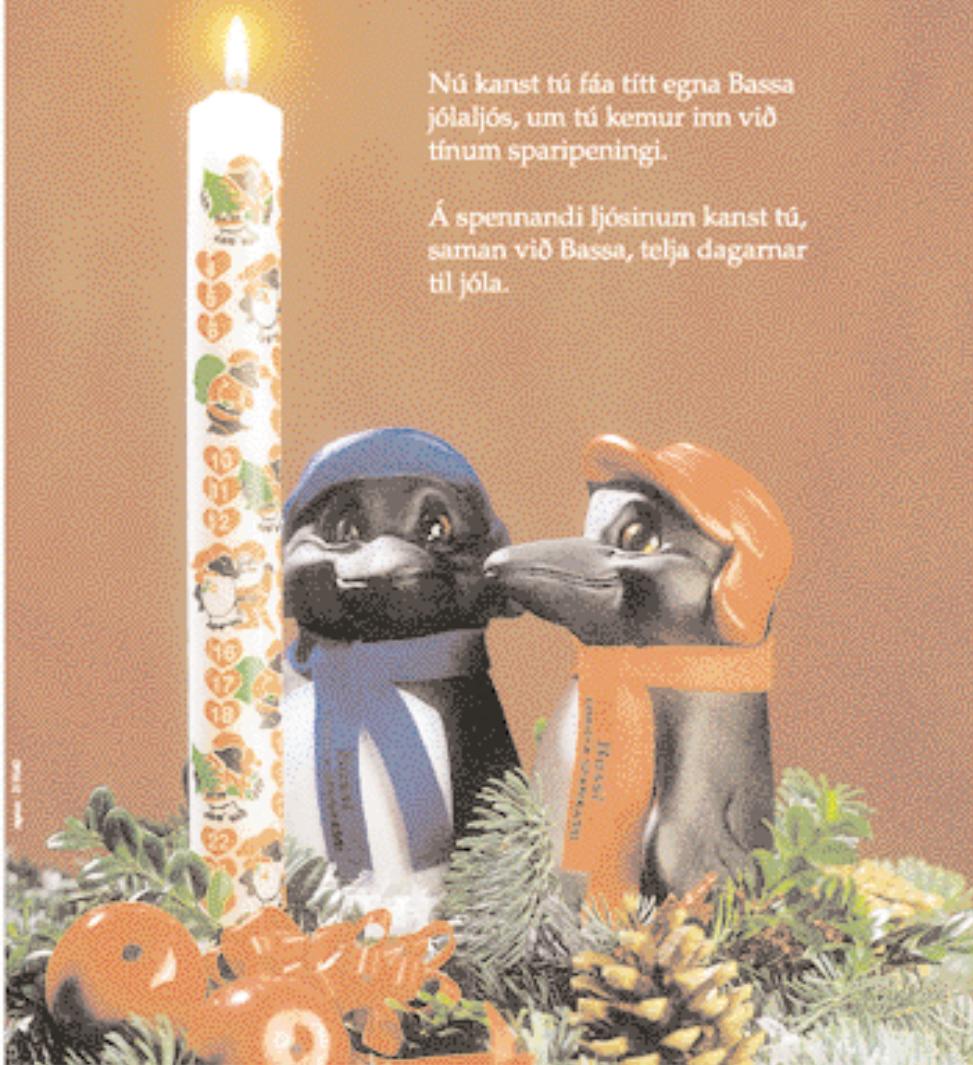
Richard F. P. Hardman er viðagiting kring allan heim í sambandi við oljuvinnuni. Á Offshore Faroes segði hann eitt sindur um, hvat vit fóroyingar kunnu velta okkum

Mynd: Jens Kristian Vang

Contrast Judd Basin with North Viking Graben ($\pm 1\text{BBOE}$ v $\pm 14\text{BBOE}$)



Bassi telur dagarnar til jóla



Nú kanst tú fáa titt egna Bassa jólaljós, um tú kemur inn við tínum sparipeningi.

Á spennandi ljósinum kanst tú, saman við Bassa, telja dagarnar til jóla.